

דף תרגול: חלקי דיבר, סמיכות ושייכות, תואר הפועל וטקסט עיוני

מהדורה למורה **עולים חדשים**

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לזהות חלקי דיבר ולהתאים שם תואר לשם עצם במין, במספר וביידוע
- ליצור צירופי סמיכות ושייכות ולהשתמש נכון בתואר הפועל
- לזהות מבנה טקסט עיוני ולכתוב פסקת טיעון קצרה

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א׳ – חלק א: חלקי דיבר והתאמה

1. ב – גינת הגג
2. ד – בזהירות
3. ב – יפה
4. ב – מין, מספר ויידוע
5. ב – הספר שלו

חלק ב׳ – חלק ב: נכון או לא נכון

1. נכון – כך נקראים חלקי הסמיכות
2. לא נכון – צריך להתאים גם ביידוע
3. נכון – זה תפקידו העיקרי
4. נכון – למשל הגינה שלי
5. לא נכון – טקסט עיוני מוסר מידע עובדתי

חלק ג׳ – חלק ג: השלימו את החסר

1. גג
2. קטנה
3. של
4. לאט
5. סמיכות

חלק ד׳ – חלק ד: התאימו מונח לדוגמה

- 1 – ד (גינת הגג)
- 2 – ה (הגינה שלי)
- 3 – ו (בזהירות)
- 4 – ב (הירוקה)
- 5 – ג (מוסר מידע עובדתי)
- 6 – א (מציגה עמדה ונימוקים)

חלק ה׳ – חלק ה: כתיבה

1. פסקה הגיונית עם עמדה ברורה, לפחות 3 צירופי סמיכות מודגשים ו-2 תוארי פועל, שפה תקינה
2. שלושה משפטים תקינים, כל אחד מדגים את המונח המבוקש

כרטיס יציאה – מה לחפש

- דוגמה נכונה כמו גינת הגג מול הגינה שלי
- תשובה שמזכירה תיאור אופן הפעולה
- עיוני מוסר מידע, טיעון מציג עמדה ונימוקים

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח בכתיבת המשפט לדוגמה על הלוח ולנתח אותו יחד לפני חלוקת הדף
- לתלמידי חנ״מ מומלץ לצמצם למחצית מהפריטים בכל חלק
- בחלק הכתיבה כדאי לתת דוגמה אחת מושלמת לפני שהתלמידים כותבים בעצמם

דף תרגול: חלקי דיבר, סמיכות ושייכות, תואר הפועל וטקסט עיוני

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף הזה נתרגל מילים ומשפטים שלמדנו במרכזונים: איך בונים צירוף של שני שמות עצם, איך מתאימים תואר לשם עצם, ואיך כותבים פסקה קצרה שמביעה דעה.

מילון קטן:

סמיכות	צירוף של שני שמות עצם, למשל גינת הגג
שייכות	ביטוי של בעלות, למשל הגינה שלי
שם תואר	מילה שמתארת שם עצם, למשל גינה ירוקה
תואר הפועל	מילה שמתארת איך נעשית הפעולה, למשל רץ מהר
יידוע	הוספת ה הידיעה לפני המילה
טקסט עיוני	טקסט שמוסר מידע עובדתי
פסקת טיעון	פסקה שמציגה עמדה ומנמקת אותה

1 חלק א׳ – חלק א: חלקי דיבר והתאמה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איפה יש צירוף של שני שמות עצם?

א) הגינה הירוקה ב) גינת הגג ג) הגינה שלנו ד) נבנתה בזהירות

2. איזו מילה מתארת איך נבנתה הגינה?

א) גינת ב) הגג ג) נבנתה ד) בזהירות

3. איזו מילה מתארת שם עצם?

א) ספר ב) יפה ג) רצה ד) מהר

4. במה צריך התואר להתאים לשם העצם?

א) מין ומספר בלבד ב) מין, מספר ויידוע ג) יידוע בלבד ד) אין התאמה

5. איזה צירוף מראה למי שייך משהו?

א) ספר הילד ב) הספר שלו ג) ספר יפה ד) קרא מהר

2 חלק ב׳ – חלק ב: נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בצירוף סמיכות המילה הראשונה נקראת נסמך והשנייה נקראת סומך	☐	☐
2	שם תואר חייב להתאים לשם העצם במין ובמספר בלבד, ולא ביידוע	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
3	תואר הפועל עונה על השאלה איך נעשתה הפעולה	☐	☐
4	שייכות אפשר לבטא גם במילת היחס של	☐	☐
5	טקסט עיוני תמיד מביע דעה אישית בלבד ולא מידע עובדתי	☐	☐

3 חלק ג׳ – חלק ג: השלימו את החסר

השלימו את המילה החסרה.

1. גינת ה_____ הירוקה שלנו נבנתה בזהירות

2. הכלבה ה_____ רצה בפארק

3. זהו הבית _____ המורה

4. הוא דיבר _____ כדי שכולם ישמעו

5. צירוף של שני שמות עצם נקרא _____

4 חלק ד׳ – חלק ד: התאימו מונח לדוגמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. סמיכות	___	**א.** מציגה עמדה ונימוקים
2. שייכות	___	**ב.** הירוקה
3. תואר הפועל	___	**ג.** מוסר מידע עובדתי
4. שם תואר	___	**ד.** גינת הגג
5. טקסט עיוני	___	**ה.** הגינה שלי
6. פסקת טיעון	___	**ו.** בזהירות

5 חלק ה׳ – חלק ה: כתיבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו פסקת טיעון קצרה על גינת גג בבית הספר, עם 3 צירופי סמיכות ו-2 תוארי פועל

2. כתבו משפט אחד עם סמיכות, משפט אחד עם שייכות ומשפט אחד עם תואר הפועל

כרטיס יציאה

תנו דוגמה אחת לצירוף סמיכות ואחת לצירוף שייכות

מה תפקידו של תואר הפועל במשפט

מהו ההבדל בין טקסט עיוני לפסקת טיעון

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀